

اخبار

سقوط یک دلاری نفت

قیمت نفت در معاملات روز دوشنبه بازار جهانی، تحت تأثیر ابهامات نسبت به دوزنمای اقتصاد چین که کاهش تولید اوپک پلاس و هفتمین کاهش متوالی شمار دکل‌های حفاری نفت و گاز آمریکا را تحت‌الشعاع قرار داد، بیش از یک دلار کاهش پیدا کرد.

به گزارش ایستا، بهای معاملات نفت برنت با یک دلار و ۱۵ سنت معادل ۱.۵ درصد کاهش، به ۷۵ دلار و ۴۶ سنت در هر بشکه رسید. بهای معاملات وست تگزاس اینترمدیت آمریکا با یک دلار و ۹ سنت معادل ۱.۵ درصد کاهش، به ۷۰ دلار و ۶۹ سنت در هر بشکه رسید. نفت برنت هفته گذشته ۲.۴ درصد و شاخص نفت آمریکا، ۲.۳ درصد، رشد هفتگی داشت.

تینا تنگ، تحلیلگر شرکت «سی ام سی مارکتس» در این باره گفت: پس از بهبود دو روزه بازارهای نفت در آستانه تصمیم بانک مرکزی چین در مورد نرخ اولیه وام در هفته جاری، ابهامات پیرامون رشد اقتصادی چین، ممکن است باعث ریزش قیمت‌ها شده باشد.

تعدادی از بانک‌های بزرگ پس از انتشار آمار اقتصادی ماه مه در هفته گذشته که نشان داد روند احیای پساکروناوی دومین اقتصاد بزرگ جهان ضعیف شده است، پیش‌بینی خود از نرخ رشد تولید ناخالص داخلی چین در سال ۲۰۲۳ را کاهش دادند. منابع آگاه به روزرزن گفته‌اند که چین در سال میلادی جاری، تدابیر محرک مالی بیشتری را برای تقویت رشد اقتصاد خود به کار خواهد بست، اما نگرانی‌ها نسبت به بدهی و فرار سرمایه، اقداماتی را که برای تقویت تقاضای ضعیف در بخش‌های مصرف‌کننده و خصوصی انجام می‌شود حفظ خواهد کرد.

رکوردشکنی تهرانی‌ها در مصرف آب

هم‌اکنون در تهران بیش از ۵۰ هزار لیتر در ثانیه آب مصرف می‌شود که این نسبت به مدت مشابه در سال قبل نزدیک به ۴۰۰۰ لیتر افزایش پیدا کرده است.

خشکسالی‌های پاییزی چند سال اخیر سبب شده تا نزدیک به ۵۰ میلیون مترمکعب در سدهای تأمین‌کننده آب تهران کمبود داشته باشیم که نیاز است تهرانی‌ها نسبت به مدیریت مصرف همکاری کنند. آنتور که حسام خسروی دشت پاگردی، معاون بهره‌برداری آب‌های استان تهران گفته خشکسالی‌های پاییزی چند سال اخیر سبب شده تا نزدیک به ۵۰ میلیون مترمکعب در سدهای تأمین‌کننده آب تهران کمبود داشته باشیم که نیاز است تهرانی‌ها نسبت به مدیریت مصرف همکاری کنند. با صرفه‌جویی در مصرف آب به میزان ۱۰ درصد می‌توانیم تابستانی بی‌دغدغه با کمک مردم داشته باشیم.

عکس: سجاد صفری / ایران

رشد ۹،۳ درصدی بهره‌وری نفت

نفت بیشترین تأثیر را بر رشد اقتصادی از طریق افزایش بهره‌وری عوامل تولید در سال ۱۴۰۱ داشت

گزارش

در سال‌های اخیر بیش از ۷۵ درصد از رشد اقتصادی از محل بهره‌وری بوده و به‌طور مشخص در ۹ ماهه نخست سال گذشته از ۳۰،۸ درصد رشد اقتصادی، ۲۴،۴ درصد از محل بهره‌وری محقق شده که بیشترین رشد با ۹،۳ درصد مربوط به گروه نفت است.

دستیابی به رشد اقتصادی از طریق ارتقای بهره‌وری از مهم‌ترین اهداف اقتصادی کشورها به‌شمار می‌آید زیرا افزایش بهره‌وری به مراتب هزینه‌های کمتری نسبت به ایجاد زیرساخت‌های لازم برای رشد اقتصادی دارد.

با این حال در سال‌های گذشته، بهره‌وری در ایران مورد توجه نبوده است. هم‌زمان با روی کار آمدن دولت سیزدهم اما استفاده از ظرفیت‌های

بهره‌وری در بخش‌های مختلف اقتصادی در دستور کار قرار گرفت. این اقدام‌ها سبب شد تا در سال ۱۴۰۱ بر خلاف بیشتر سال‌های دهه ۹۰، رشد اقتصادی مثبت و بالای ۴ درصد باشد که این خود نشانه خوبی برای آینده اقتصاد ایران است.

رشد اقتصادی ایران نه‌تنها در آمارهای داخلی مانند بانک مرکزی و مرکز آمار قابل رصد و شناسایی است که سازمان‌های بین‌المللی نیز صحت

آن را تأیید می‌کنند. در این زمینه، بانک جهانی با بررسی رشد اقتصادی ۷۲ کشور جهان در پاییز پارسل (سه‌ماه چهارم ۲۰۲۲) اعلام کرد که اقتصاد ایران با رشد ۴،۷ درصدی در رده‌بندی این کشورها از نظر بیشترین مقدار رشد اقتصادی رتبه ۱۵ را به خود اختصاص داده است. این بانک از رشد ۴،۷ درصدی اقتصاد ایران در پاییز پارسل خبر داده است که رقم قابل توجهی در مقایسه با کشورهای

دیگر است.

آمار بانک جهانی نشان می‌دهد ایران در سه ماه نخست سال ۲۰۲۲ (زمستان سال ۱۴۰۰) رشد قابل توجه ۵ درصدی را تجربه کرده و این رقم در سه ماه دوم (بهار ۱۴۰۱) به ۲،۵ درصد کاهش یافته است، اما در سه ماه سوم (تابستان ۱۴۰۱) روند رشد اقتصادی ایران صعودی شده و به ۳،۴ درصد و در سه ماه چهارم (پاییز ۱۴۰۱) به ۴،۷ درصد رسیده است.

رشد ۴،۷ درصدی اقتصاد ایران در پاییز پارسال در حالی است که میانگین رشد اقتصادی کشورهای پیشرفته در این دوره تنها ۱،۲ درصد بوده است. نکته مهم اما آن است که در سال‌های اخیر بیش از ۷۵ درصد از رشد اقتصادی از محل بهره‌وری بوده است و به‌طور مشخص در ۹ ماه نخست سال ۱۴۰۱ از ۳،۸ درصد رشد اقتصادی، ۳،۴ درصد از محل بهره‌وری محقق شده است که نشان از سهم بیش از ۸۰ درصدی بهره‌وری در رشد اقتصادی دارد.

نفت؛ پیشتاز بهره‌وری و رشد اقتصادی ۱۴۰۱

شایان ذکر است که شاخص بهره‌وری کل عوامل تولید در سال ۱۴۰۱ به بیشترین مقدار خود در ۱۰ سال اخیر رسیده است.

بر اساس گزارش سازمان اداری و استخدامی، در افزایش بهره‌وری کل عوامل تولید ناشی از افزایش ارزش افزوده کل اقتصاد، بیشترین رشد با ۹،۳ درصد مربوط به گروه نفت بوده است.

به بیان دیگر، نفت بیشترین تأثیر را بر رشد اقتصادی از طریق افزایش بهره‌وری عوامل تولید در سال ۱۴۰۱ داشته است.

رشد ارزش افزوده در گروه‌های صنایع و معادن، خدمات و کشاورزی به ترتیب برابر ۵،۶ درصد، ۲،۸ درصد و ۱،۱ درصد است. در واقع صنعت نفت در این مدت توانسته بیشترین رشد بهره‌وری را داشته باشد که با توجه به اهمیت این صنعت در اقتصاد کشور، قابل توجه است و بخش مهمی از تأثیر نفت بر افزایش رشد اقتصادی، از طریق بهره‌وری عوامل تولید بوده است.

در ۹ ماهه نخست سال گذشته از ۳۰،۸ درصد رشد اقتصادی، ۳،۴ درصد از محل بهره‌وری محقق شده که بیشترین رشد با ۹،۳ درصد مربوط به گروه نفت است

ایران، سومین کشور جهان در پرداخت یارانه سوخت

بانک جهانی با معرفی ۲۰ کشور بزرگ یارانه‌دهنده به سوخت‌های فسیلی اعلام کرد، ایران با پرداخت سالانه بیش از ۴۱ میلیارد دلار یارانه به سوخت‌های فسیلی در رتبه سوم جهان از این نظر قرار گرفته است.

بانک جهانی در گزارش جدیدی که از وضعیت پرداخت یارانه‌های انرژی در جهان منتشر کرده، دولت ایران را به عنوان سومین یارانه‌دهنده جهان برای مصرف سوخت‌های فسیلی معرفی کرده است.

بر اساس این گزارش که بر پایه آمار سال ۲۰۲۰ تهیه شده، دولت ایران در این سال ۴۱،۷۲ میلیارد دلار یارانه انرژی به شهروندان خود پرداخت کرده که بیشتر از هر کشور دیگر در جهان به جز روسیه و عربستان است.

برق بیشترین سهم را در یارانه‌های پرداختی دولت ایران برای سوخت داشته است. میزان یارانه پرداختی برای مصرف برق در ایران طی این سال ۲۶،۵۱ میلیارد دلار برآورد شده است. برای بنزین و سایر فرآورده‌های نفتی نیز ۱۵،۲۱ میلیارد دلار یارانه در ایران پرداخت شده است.

در مجموع ۵ کشور ایران، هند، روسیه، عربستان و ونزوئلا تقریباً نصف کل یارانه‌های انرژی در جهان را به خود اختصاص داده‌اند. این کشورها در مجموع ۲۱۱ میلیارد دلار یارانه برای مصرف سوخت به شهروندان خود پرداخت می‌کنند.

روسیه بزرگ‌ترین یارانه‌دهنده در جهان است. میزان یارانه پرداختی دولت این کشور به سوخت‌های فسیلی ۷۸ میلیارد دلار در سال است. عربستان با ۵۴ میلیارد دلار در رتبه دوم از این نظر قرار گرفته است.

پس از ایران که در جایگاه سوم قرار گرفته است، ونزوئلا با پرداخت سالانه ۲۲ میلیارد دلار یارانه به سوخت‌های

مشترکان گاز خانگی در فصل سرد سال پاداش صرفه‌جویی می‌گیرند

معاون برنامه‌ریزی وزیر نفت گفت: اگر مشترکان گاز خانگی در سه ماه سرد سال مصرف گاز خود را کاهش دهند، به ازای هر مترمکعب معادل ۵ برابر هزینه انتقال و توزیع گاز، پاداش دریافت می‌کنند.

هوشنگ فلاحتیان به آخرین اصلاحات در تعرفه گاز خانگی اشاره و اظهار کرد: در بند قانونی در قانون بودجه امسال تصویب شده که وزارت نفت را ملزم کرده بود آیین‌نامه‌ای را ناظر بر تعرفه‌های گاز خانگی تدوین کند و به تصویب هیأت وزیران برساند. در یک بند قانونی آمده است که باید الگوی مصرف گاز متناسب با اقلیم‌های کشور مورد بررسی و بازنگری قرار بگیرد. وی گفت: طبق بند دیگر قانون بودجه نیز باید تعرفه گاز به‌گونه‌ای اصلاح شود تا مصرف‌کنندگانی که در الگو مصرف می‌کنند، گاز را به‌صورت یارانه‌ای دریافت کنند و مشترکان خارج از الگو مصرف نیز گاز را به نرخ غیریارانه‌ای دریافت کنند و در عین حال تعرفه گاز مشترکان کمیته امداد و بهزیستی نیز صفر باشد.

معاون برنامه‌ریزی وزیر نفت افزود: برای تدوین این آیین‌نامه، کار کارشناسی زیادی انجام شد و اخیراً نیز در هیأت وزیران به تصویب رسید، طبق مصوبه دولت در تعرفه‌گذاری جدید، قیمت تعرفه گاز ۱۰ پله اول هیچ تغییری نسبت به گذشته نکرده است و صرفاً پله‌های ۱۱ و ۱۲ اندکی افزایش قیمت داشته‌اند. فلاحتیان تصریح کرد: مشترکان دو پله آخر مصرف بسیار بالا و خارج از عرفی دارند و حتماً باید با رفتار مصرفی خود را اصلاح کنند یا گاز را به‌صورت غیریارانه‌ای دریافت کنند (طبق آمار شرکت گاز فقط ۱،۶ درصد از مشترکان در دو پله آخر هستند). نرخ گاز مشترکان دو پله ۱۱ و ۱۲ معادل نرخ خوراک پتروشیمی‌ها تعیین شده است. وی ادامه داد: امسال تمهیداتی را در قالب مصوبه هیأت وزیران در نظر گرفته‌ایم که

اگر مشترکان گاز خانگی در سه ماه سرد سال (۱۶ آذرماه تا ۱۶ اسفندماه)، مصرف گاز خود را حداقل ۱۰ و حداکثر ۳۰ درصد نسبت به مدت مشابه سال قبل کاهش دهند، به ازای هر مترمکعب معادل ۵ برابر هزینه انتقال و توزیع گاز، پاداش دریافت می‌کنند.

معاون برنامه‌ریزی وزیر نفت گفت: به عبارت دیگر به ازای هر مترمکعب صرفه‌جویی در مصرف گاز، معادل ۱۶ برابر نرخ گاز سه پله اول، پاداش داده می‌شود معادل هر مترمکعب ۱۶۰۰ تومان. یعنی اگر یک مشترک ۱۵ درصد مصرف گاز خود را کاهش دهد، بسته به میزان قبلی مصرف گاز بین ۱۰۰ هزار تومان تا یک میلیون تومان پاداش می‌گیرد.

وی اظهار کرد: این مصوبه در هفته قبل به شرکت ملی گاز ابلاغ شد و امیدواریم با این مصوبه، تشویقی ایجاد شده باشد تا مشترکان گاز خانگی با صرفه‌جویی مناسب به شرکت گاز در تأمین پایدار گاز کمک کنند. مصوبه دولت از ابتدای امسال اعمال و اجرایی می‌شود.

فسیلی در رتبه چهارم و هند با ۱۷ میلیارد دلار در رتبه پنجم قرار گرفته‌اند.

بانک جهانی: ایران سومین کشور جهان در پرداخت یارانه سوخت است

بانک جهانی در بخش دیگری از گزارش خود به بررسی آثار و نتایج مثبت اصلاح یارانه‌های پرداختی به سوخت‌های فسیلی بر سلامت مردم پرداخته است. بر اساس محاسبات این نهاد بین‌المللی، حذف یارانه سوخت‌های فسیلی می‌تواند از مرگ ۳۱ هزار نفر در ایران طی سال‌های ۲۰۲۲ تا ۲۰۳۵ جلوگیری کند.

دولت روسیه به عنوان بزرگ‌ترین یارانه‌دهنده سوخت‌های فسیلی با حذف یارانه این نوع سوخت‌ها می‌تواند مانع مرگ ۱۱۰ هزار نفر در این کشور تا سال ۲۰۳۵ شود. در عربستان هم با حذف یارانه سوخت‌های فسیلی از مرگ حدود ۶ هزار نفر در این کشور جلوگیری می‌شود.